

1137**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 16 czerwca 2003 r.

w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 452) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa zakres, tryb i zasady uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 35, poz. 325 i Nr 58, poz. 533).

§ 2. Projekt budowlany obiektu budowlanego, w stosunku do którego Państwowa Straż Pożarna zgodnie z przepisami prawa budowlanego ma prawo zająć stanowisko przed przystąpieniem do użytkowania obiektu, wymaga uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej, zwanego dalej „uzgodnieniem”, w celu potwierdzenia zgodności zawartych w nim rozwiązań z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

§ 3. 1. Ilekroć w rozporządzeniu są użyte określenia dotyczące:

- 1) budynków — należy przez to rozumieć określenia zawarte w § 3 pkt 4—6,
- 2) kategorii zagrożenia ludzi — należy przez to rozumieć określenia zawarte w § 209 ust. 2,

- 3) stref pożarowych — należy przez to rozumieć określenia zawarte w § 226 ust. 1 i 2,
 - 4) kondygnacji — należy przez to rozumieć określenia zawarte w § 3 pkt 16—18,
 - 5) grup wysokości — należy przez to rozumieć określenia zawarte w § 8
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 oraz z 2003 r. Nr 33, poz. 270).

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest użyte określenie „obiekt budowlany”, należy przez to rozumieć określenie zawarte w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, z późn. zm.²⁾).

Rozdział 2

Zakres i zasady uzgadniania projektu budowlanego

§ 4. 1. Uzgodnienia wymagają następujące projekty budowlane:

- 1) budynku zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL I lub ZL II;
- 2) budynku należącego do grupy wysokości: średnio-wysokie, wysokie lub wysokościowe, zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, ZL IV lub ZL V;
- 3) budynku niskiego zawierającego strefę pożarową o powierzchni przekraczającej 1 000 m², zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, obejmującą kondygnację nadziemną inną niż pierwsza;
- 4) budynku niskiego zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL V i mającego ponad 50 miejsc noclegowych;
- 5) obiektu budowlanego innego niż budynek, przeznaczonego do użyteczności publicznej lub zamieszkania zbiorowego, w którym przewiduje się możliwość jednoczesnego przebywania w strefie pożarowej ponad 50 osób na powierzchni do 2 000 m²;
- 6) budynku zawierającego strefę pożarową produkcyjną lub magazynową, wolno stojącego urzędnia technologicznego lub zbiornika poza budynkami oraz placu składowego albo wiaty, jeżeli zachodzi co najmniej jeden z następujących warunków:
 - a) strefa pożarowa produkcyjna lub magazynowa wymienionych obiektów budowlanych ma powierzchnię przekraczającą 1 000 m² oraz gęstość obciążenia ogniowego przekraczającą 500 MJ/m²,
 - b) występuje zagrożenie wybuchem;

- 7) garażu wielopoziomowego;
- 8) obiektu budowlanego objętego obowiązkiem wykonania systemu sygnalizacji pożarowej lub stałych urządzeń gaśniczych;
- 9) parkingu dla pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne;
- 10) przeciwpożarowego zbiornika wodnego oraz stanowiska czerpania wody do celów przeciwpożarowych;
- 11) tunelu o długości ponad 100 m.

2. W przypadku rozbudowy lub przebudowy obiektu budowlanego, o którym mowa w ust. 1, uzgodnienie jest wymagane, gdy ze względu na charakter lub rozmiar robót jest niezbędne sporządzenie projektu budowlanego.

3. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy projektów budowlanych obiektów na terenach zamkniętych.

§ 5. 1. Podstawę uzgodnienia stanowią dane określone przez projektanta, dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego, obejmujące w szczególności:

- 1) powierzchnię, wysokość i liczbę kondygnacji;
- 2) odległość od obiektów sąsiadujących;
- 3) parametry pożarowe występujących substancji palnych;
- 4) przewidywaną gęstość obciążenia ogniowego;
- 5) kategorię zagrożenia ludzi, przewidywaną liczbę osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach;
- 6) ocenę zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych;
- 7) podział obiektu na strefy pożarowe;
- 8) klasę odporności pożarowej budynku oraz klasę odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych;
- 9) warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne) oraz przeszkodowe;
- 10) sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych, a w szczególności: wentylacyjnej, ogrzewczej, gazowej, elektroenergetycznej, odgromowej;
- 11) dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie, dostosowany do wymagań wynikających z przyjętego scenariusza rozwoju zdarzeń w czasie pożaru, a w szczególności: stałych urządzeń gaśniczych, systemu sygnalizacji pożarowej, dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, urządzeń oddymiających, dźwi-

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Nr 100, poz. 1085, Nr 110, poz. 1190, Nr 115, poz. 1229, Nr 129, poz. 1439 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 718.

gów przystosowanych do potrzeb ekip ratowniczych;

12) wyposażenie w gaśnice;

13) zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru;

14) drogi pożarowe.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, niezbędne do stwierdzenia zgodności rozwiązań projektu z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, przedstawia się w całości lub w części, w zależności od zakresu ich występowania w obiekcie budowlanym.

Rozdział 3

Tryb dokonywania uzgodnień projektu budowlanego

§ 6. 1. Projekty budowlane, o których mowa w § 4 ust. 1, uzgadniane są z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanym dalej „rzeczoznawcą”.

2. Na wniosek projektanta lub inwestora mogą być uzgadniane z rzeczoznawcą projekty budowlane niewymienione w § 4 ust. 1.

3. Uzgodnienie projektu rzeczoznawca potwierdza przez ostemplowanie i podpisanie projektu.

4. Ostemplowania dokonuje się na częściach rysunkowych egzemplarza projektu budowlanego, wymaganych do uzyskania pozwolenia na budowę, na:

- 1) rzucie kondygnacji podstawowej obiektu budowlanego;
- 2) mapie zagospodarowania działki lub terenu.

5. Ostemplowania, o którym mowa w ust. 3 i 4, rzeczoznawca dokonuje pieczęcią według wzoru 1 określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Rzeczoznawca po uzgodnieniu projektu budowlanego obiektu, o którym mowa w § 4 ust. 1, w zakresie zagospodarowania działki lub terenu, jest obowiązany wystąpić w ciągu 14 dni do komendy wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej właściwej dla miejsca lokalizacji inwestycji zawiadomienie o uzgodnieniu, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia, podając w nim dane niezbędne do stwierdzenia zgodności rozwiązań projektu z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

2. Pod zawiadomieniem, o którym mowa w ust. 1, rzeczoznawca stawia pieczęć, według wzoru 2 określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

3. Rzeczoznawca jest obowiązany do prowadzenia ewidencji projektów budowlanych, które uzgodnił, według wzoru określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

§ 8. 1. Funkcję rzeczoznawcy może sprawować osoba, która ukończyła studia wyższe, a ponadto:

1) po ukończeniu studiów wyższych odbyła co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową w jednostkach ochrony przeciwpożarowej lub wykonując czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej albo jako projektant w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane;

2) ma odpowiednie przygotowanie zawodowe do sprawowania tej funkcji.

2. Odpowiednie przygotowanie zawodowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, polega na znajomości przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej, dotyczących ochrony przeciwpożarowej, umiejętności stosowania zawartych w nich wymagań oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych stosownie do tych wymagań.

§ 9. 1. Wniosek o powołanie do sprawowania funkcji rzeczoznawcy zainteresowana osoba kieruje do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokumenty stwierdzające posiadane wykształcenie;
- 2) kwestionariusz osobowy według wzoru stosowanego w Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) wykaz opracowań lub publikacji z zakresu zabezpieczeń przeciwpożarowych wykonanych w związku z dotychczasową działalnością.

§ 10. 1. Powołuje się Komisję do Spraw Rzeczoznawców Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, zwaną dalej „Komisją”.

2. Przewodniczącym Komisji jest Dyrektor Biura Rozpoznawania Zagrożeń Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

3. Pozostałych członków Komisji, w liczbie co najmniej 5 osób, w tym zastępcę przewodniczącego Komisji, powołuje i odwołuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej na wniosek przewodniczącego Komisji.

§ 11. 1. Komisja dokonuje oceny przygotowania zawodowego do sprawowania funkcji rzeczoznawcy, o którym mowa w § 8, na podstawie wyników przeprowadzonego egzaminu, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Komisja przeprowadza egzamin w składzie co najmniej 3 osób, z udziałem przewodniczącego Komisji lub zastępcy przewodniczącego Komisji.

3. Osoby, które złożyły wniosek o powołanie do sprawowania funkcji rzeczoznawcy, są powiadamiane o terminie egzaminu co najmniej na 30 dni przed jego przeprowadzeniem.

4. Z egzaminu jest sporządzany protokół, który podpisują uczestniczący w nim członkowie Komisji. Ocenę wyników określa się jako „pozytywną” lub „negatywną”.

5. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, na wniosek przewodniczącego Komisji, może osobę ubiegającą się o powołanie do sprawowania funkcji rzeczoznawcy zwolnić z obowiązku składania egzaminu, jeśli przedstawiona dokumentacja dotycząca jej działalności jest wystarczająca do dokonania oceny przygotowania zawodowego do sprawowania funkcji rzeczoznawcy i uzyskania pozytywnego wyniku.

§ 12. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, na wniosek przewodniczącego Komisji, powołuje do sprawowania funkcji rzeczoznawcy osobę, która uzyskała pozytywny wynik oceny przygotowania zawodowego do sprawowania funkcji rzeczoznawcy.

2. Osobie, o której mowa w ust. 1, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wydaje akt powołania, zawierający stwierdzenie posiadania odpowiedniego przygotowania zawodowego i powołanie do sprawowania funkcji rzeczoznawcy, którego wzór określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

3. Biuro Rozpoznawania Zagrożeń Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej prowadzi rejestr wydanych aktów powołania oraz przekazuje do komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej aktualny wykaz rzeczoznawców.

4. Wykaz rzeczoznawców jest udostępniany przez komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej jednostkom organizacyjnym i osobom zainteresowanym dokonaniem uzgodnienia projektu budowlanego.

§ 13. 1. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przy pomocy komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

2. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej sprawuje nadzór nad działalnością rzeczoznawców w zakresie:

- 1) uzgadniania przez nich projektów budowlanych obiektów zlokalizowanych na terenie województwa;
- 2) wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w § 7 ust. 1 i 3, w odniesieniu do rzeczoznawców zamieszkałych na terenie województwa.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej sprawuje nadzór, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nad rzeczoznawcami zajmującymi stanowisko komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej oraz nad

rzeczoznawcami zatrudnionymi w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

4. Rzeczoznawca jest obowiązany do:

- 1) posiadania przez okres 5 lat ewidencji projektów budowlanych oraz kopii zawiadomień, o których mowa w § 7 ust. 1, wraz z dowodami ich wysłania, a także do okazywania ich komendantowi wojewódzkiemu, o którym mowa w ust. 2, Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej oraz osobom przez nich upoważnionym;
- 2) powiadomienia w terminie 30 dni właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o zmianie swego miejsca zamieszkania.

5. W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych rzeczoznawca jest zobowiązany do systematycznego zaznajamiania się ze zmianami w przepisach prawa i zasadach wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz uzyskiwania pozytywnego wyniku ze sprawdzianu znajomości tych zmian nie rzadziej niż co 5 lat.

6. Sprawdzian, o którym mowa w ust. 5, jest przeprowadzany przez Komisję nie rzadziej niż 2 razy w roku, a o jego terminie rzeczoznawcy są powiadamiani co najmniej 30 dni wcześniej.

7. W stosunku do rzeczoznawcy pełniącego funkcję członka Komisji, okres czasu, o którym mowa w ust. 5, jest liczony od dnia zaprzestania pełnienia przez niego tej funkcji.

8. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej powiadamia Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, w zakresie określonym w ust. 2 i 4.

§ 14. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może udzielić rzeczoznawcy upomnienia lub skierować go na ponowny egzamin, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działalności w zakresie, o którym mowa w § 13 ust. 2, 4 i 5, a gdy wymienione nieprawidłowości miały wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektów — może go odwołać z funkcji rzeczoznawcy i unieważnić jego akt powołania w drodze decyzji administracyjnej.

2. Skierowanie na ponowny egzamin, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z zawieszeniem prawa do sprawowania funkcji rzeczoznawcy.

Rozdział 5

Zasady prowadzenia kontroli nad uzgadnianiem projektu budowlanego

§ 15. 1. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić nadzorującego go komendanta wojewódz-

kiego Państwowej Straży Pożarnej o zastrzeżeniach, przy zajmowaniu stanowiska przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego, w stosunku do rozwiązań, których zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej stwierdził rzeczoznawca.

2. Uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego dokonane przez rzeczoznawcę z rażącym naruszeniem prawa podlega unieważnieniu przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla miejsca lokalizacji inwestycji, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2, może być wydane w terminie do dnia uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego.

4. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej informuje niezwłocznie właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej o dokonaniu unieważnienia uzgodnienia projektu budowlanego, o którym mowa w ust. 2.

§ 16. 1. W ramach prowadzenia kontroli nad uzgadnianiem projektów budowlanych komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej wydaje postanowienie w sprawie wyrażenia zgody, wyrażenia zgody pod warunkiem lub niewyrażenia zgody — na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż określono w przepisach techniczno-budowlanych, w przypadkach wskazanych w tych przepisach, oraz na stosowanie rozwiązań zamiennych, zapewniających niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej, w przypadkach wskazanych w przepisach przeciwpożarowych.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 17. Zaświadczenia o stwierdzeniu posiadania wymaganego przygotowania zawodowego i powołania do sprawowania funkcji rzeczoznawcy, wydane na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 września 1992 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 69, poz. 351) oraz wydane na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 marca 1999 r. w sprawie zakresu, trybu i zasad uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 22, poz. 206), zachowują ważność.

§ 18. 1. Rzeczoznawcy o numerach uprawnień od 1/93 do 74/93 są obowiązani do uzyskania pozytywnego wyniku ze sprawdzianu, o którym mowa w § 13 ust. 5 — do dnia 31 grudnia 2003 r., o numerach uprawnień od 75/93 do 277/93 — do dnia 31 grudnia 2004 r., a o numerach uprawnień od 278/93 do 432/2000 — do dnia 31 grudnia 2005 r.

2. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy rzeczoznawców, o których mowa w § 13 ust. 7.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:
K. Janik

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 marca 1999 r. w sprawie zakresu, trybu i zasad uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 22, poz. 206), które utraciło moc z dniem 12 kwietnia 2003 r. z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 27 lutego 2003 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 52, poz. 452).

Załączniki do rozporządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia
16 czerwca 2003 r. (poz. 1137)

Załącznik nr 1

WZORY PIECZĘCI

Wzór 1

RZECZOZNAWCA DO SPRAW ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPOŻAROWYCH

(stopień, tytuł zawodowy, imię i nazwisko) Nr upr. (nr)

.....

(miejsowość, data)

Zgodność projektu z wymaganiami
ochrony przeciwpożarowej
stwierdzam

bez uwag z uwagami:

Wzór 2

RZECZOZNAWCA DO SPRAW ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPOŻAROWYCH

(stopień, tytuł zawodowy, imię i nazwisko) Nr upr. (nr)

WZÓR EWIDENCJI

**EWIDENCJA PROJEKTÓW BUDOWLANYCH UZGODNIONYCH POD WZGLĘDEM
OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ**

Lp.	Autor projektu lub nazwa jednostki projektowania, adres, telefon	Rodzaj i nazwa projektu	Nazwa i adres inwestycji lub obiektu	Data uzgodnienia, data wysłania zawiadomienia do komendy wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej	Uwagi
1	2	3	4	5	6

WZÓR AKTU POWOŁANIA